

Kyrkjelydsblad for Arna

NR. 1 • Februar 2015 • 48. ÅRGANG

Arna kyrkje fyller 150!

Løva Lenny ynskjer deg velkomen til kyrkjejubileum!

– Jubileumsboka vert
ei perle Side 2-3

Kven var Trygve Gulbrandsen?
Side 9-11

Omset Péturssons salmar
Side 6

150 ÅR: «Far Arna Kyrkjelyd» framføre kyrkja som fyller 150 år.

Ljones leiar jubileumskomiteen

13. august 1861 gjorde heradstyret i Haus endeleg vedtak om at ny kyrkje i Arna skulle byggjast. Etter at dei først hadde blitt samde om at Arna skulle skiljast ut som eige sokn. Arna kyrkje skulle verta ny soknekyrkje!

TEKST OG FOTO: OLAV VIKSE

Fjerde april 1864 starta grunnarbeidet. Ein månad seinare byrja dei å mure. Tårnet sto ferdig same år. 6. desember 1865 vart kyrkja vigsla. Kyrkja i Ytre Arna kom 34 år seinare.

Ingmar Ljones sit og blar i manus for ny bok i høve jubileet. Nokre spørsmål frå meg finn han ikkje svar på. Som når grunnsteinen vart lagt ned. Om han då vart lagt ned. Men det meste står. Boka skal presenterast etter opningsgudstenesta av jubileumsåret 19. april, same helg som kulturdagane i Arna startar. Året sluttar med jubileumsgudsteneste 6. desember.

Jubileumskomiteen består av Ingmar Ljones, Jan Kåre Jakobsen, Aslaug Garnes Johnsen, Jon Tesdal og Kristen Øgaard. Ingmar Ljones smiler når han fortel om arbeidet i komiteen.

– Det har vore ei glede å spørje folk om hjelp til ulike oppgåver, seier han.

– Alle så nær som ein einaste har svara ja då eg spurde. Han kunne ikkje ta på seg meir, sa han. Vi har oppretta ei rekkje underkomitear for musikk, økonomi, arrangement osv. Som gjer at hovudkomiteen ikkje treng å grave seg ned i detaljar.

Men så: 22. juni 2014 skjer katastrofa; døtrene hans vert ihelkøyrd av ein trøytt bilist i Grinde utanfor Haugesund. Kunne han fortsetje arbeidet? Kunne han finna styrke til å leie eit kyrkjejubileum nå?

– Eg lurte på det same, seier han stille.

– Men løysinga vart nettopp å ha noko å gjere som tok tankane vekk frå det vonde. Fellesskapet

i gruppa har vore fint å oppleve. Eg valde å vera open om mi sorg og fekk stor støtte tilbake.

Ingmar Ljones har vore fast kyrkjegjengar i alle dei åra han har budd i Arna. Han og kona Berit har budd i Arna i 48 år. Heile sitt vaksne liv etter at dei gifta seg i 1966. Dei har sett Arna-bygda skifte frå bygd til forstad. Med utsikt fra Stølsvegen har dei fleste på rekka blitt buande til denne dag. Folk trivest. Med sin faste plass i kyrkja i alle desse åra er han vorte ein slags «far-Arna-kyrkjelyd». Som medhjelpar i eit par decennier, soknerådsleiar og altnuligmann i kjeledress på kyrkjelydshuset er det umogleg å skilje mellom Ingmar Ljones og Arna kyrkjelyd. Han ER Arna kyrkjelyd.

– Jubileumsboka vert som ei historiebok for Arna, seier han.

– Den vil bli til glede for alle som er glade i bydelen sin. Med over 100 sider blir den som ei perle å ha i bokhylla.

Og boka blir også å finne på nett, slik at skular skal kunne nytte den i undervisninga. Og alle andre som er forvitne på det som skjedde før. Skulane i Arna vil delta i jubileet på ein eller annan måte. Og alle songkora i bydelen får høve til å bidra. Det skal skipast prosjektkor for gudstenesta 6. desember. Og for konserten 29. november med framføring av «Messe solenelle» av Louis Vierne.

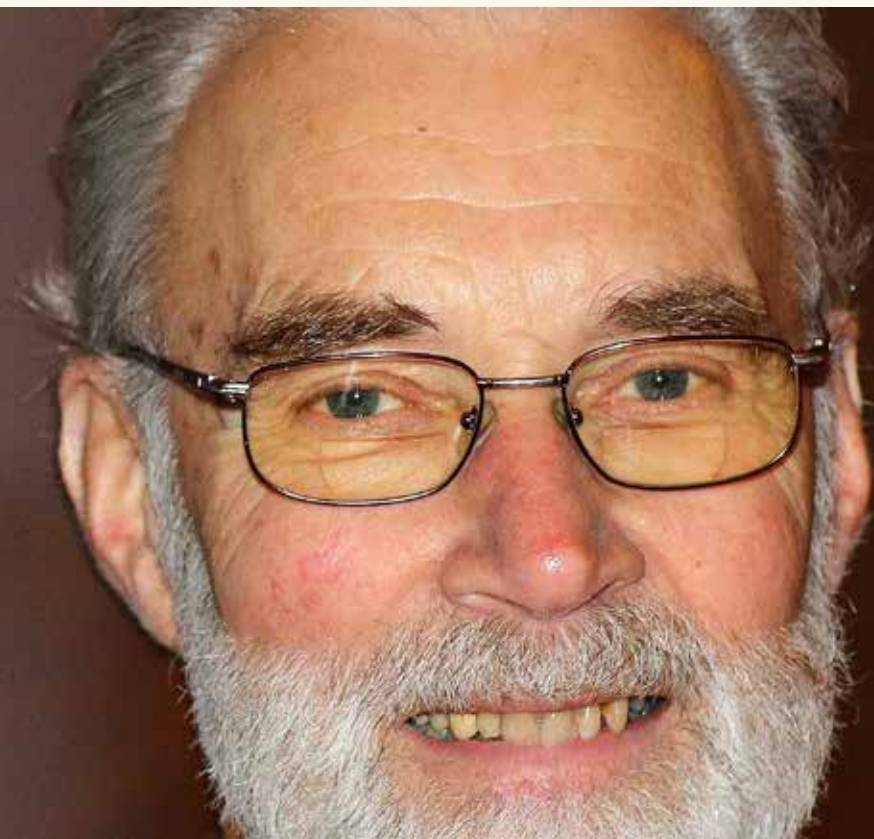
Så blir det blant anna andeslepp i elva på Hauke-land 25. april med risengrynsgraut på kyrkjelydshuset etterpå, jazzgudsteneste i juni, orgelstafett 19. april og «kyrkjeferd frå Mindegardane til Mjeldalen på Osterøy» 31. mai. Ein komité har ansvaret for å skaffe høvelege båtar til kryssing av Osterfjorden. Og mykje, mykje meir.

Jubileet vil koste pengar. Gode krefter er sette på saka for å sikre balanse i rekneskapen. Økonominemnda arbeider med ulike modellar for finansiering og støtte - både frå privatpersonar og bedrifter. – Vi håpar at det blir ei råd no som det er eit nytt budsjettår, seier Ingmar Ljones og smiler. Han har god tru.

Nokre datoar

- **18. april:** barnearr. Jarle Waldemar.
- **19. april:** Første jubileumsgudsteneste. Jubileumsbok blir presentert etter gudstenesta. Orgelstafett.
- **Ein dag i april:** barnehagebesøk «Mi kyrkje».
- **5. mai:** «Arna kyrkje 150 år» v/Kristen Øgaard på Senioruniversitetet.
- **31. mai:** «På kyrkjeveg frå Mindegardane til Mjeldalen på Osterøy».
- **13. september:** Foredrag på Ådnatun ved Arna Sogelag.
- **31. oktober:** Bjarte Leithaug og prosjektkor.
- **1. november:** Gudstjeneste med Bjarte Leithaug og prosjektkor.
- **7. november:** Jubileumsfest.
- **29. november:** Konsert med prosjektkor – Messe Solenelle av Vierne.
- **6. desember:** Jubileumsgudsteneste. Samling etterpå med inviterte gjester.

PLANLEGG JUBILEUMSFEST: – Det har vore ei glede å spørje folk om hjelp til ulike oppgåver, seier Ingmar Ljones.

50-årskonfirmantar

5. oktober var det gudstenester i Arna og Ytre Arna kyrkjer, der konfirmantkulla frå 1964 var særskilt inviterte. Etter gudstenesta var det tilstelling i kyrkjelydshusa for jubilantane. Stemninga var god, og historiane og latteren sat laust.

50-ÅRSKONFIRMANTAR I ARNA KYRKJE: Bak frå v.: Sokneprest Jan Kåre Jakobsen, Jon Tesdal, Torhild Marianne Blindheim, Jorunn Fjellanger, Sølvi Jorunn Mæhle, Aslaug Marie Ytreaarne, Anne Britt Ullestad Haugland, Haldis Marie Åndal, Arvid Berg, Jorunn Aalvik, Erling Gjervik, Torunn Nasset Gjertsen, Rune Arnesen.

I midten frå v.: Liv Kröger, Jorunn Lunde, Grete Hauge, Bodil Sollaug Hagenes, Tordis Ringheim, Marit Sølvi Lohne Vevatne, Isleifr Eide, Lillian Thornquist, Kari Margrethe Wiigen, Britt Sjølen, Gerd Borge. Framme frå v.: Olav Urdal, Jan Rune Hesjedal, Karsten Hjalmar Nygård, John Dønne, Ingunn Irene Fosse, Britt Songstad Indrearne, Trond Solberg.

50-ÅRSKONFIRMANTAR I YTRE ARNA KYRKJE: Bak frå venstre: Per Kristian Langeland, Bjarte Halland, Jan Erling Sundheim (kvit skjorte), Paul Absalon Fischer, Magne Hjortland, Einar Skreien (bak, rutete skjorte), Lars Thunes, Kåre Brandsdal, Karstein Kalsås, Arnold Falkanger, Magne Lien, Bente Sjørusen Eriksen, Grethe Skaar Rød, Bodil Grinde Nordøen, Karen Langeland, Vigdis Vik Brandsdal, Anne Margrethe Valdersnes Isaksen, Marit Revheim Dyndal, Elna Mjelde Dønne.

Konfirmantar i Arna kyrkje 15. mars 1964. Prest: Einar Tesdal.

Konfirmantar i Ytre Arna kyrkje, 1964. Prest: Harald Hope.

Prostkassen

Ytring

AV PROST ØYSTEIN SKAUGE

Alt starta med ei ytring. Det var ein som sa noko. Ytra seg. Gav uttrykk for noko stort og viktig. Noko som starta ei opprydding i kaos.

Ord lydde. Ikkje så veldig mange i første omgang. Men dei var kraftfulle: «Det skal bli lys!»

Det var den første ytring i tida.

Seinare har vi forstått at ord ber kraft i seg. Ord kan rydde opp i det meste. Også i kaos. Skapingsorda gjorde det. Det vart lys. Det vart liv. Det vart orden.

Ytringar kan vere enkle. Få ord. Berre ein setning. Men dei kan endre på mykje. Ytringar kan verte ståande som historiske pælar. Ord som vart overskrifter. Gode sitat. Minneord.

Ytringar kan vere gode. Skapande. Etter at dei vart sagt fram, kom forlysinga. Sanninga som sette fri og utløyste skapartrongen. Eller diplomatievnene. Forhandlingsløyninga kom på bordet. Nokon sa det gode ordet. Den innhaldsrike setninga.

Ytringar kan vere vonde. Vonde av vrangvilje. Vonde av hemntankar. Vonde gjennom misforståingar. Å tale slik at alle forstår og skjønner og aksepterer det som vert sagt er ei enorm utfordring.

Ikkje alle ytringar er ord. Nokre ytringar er symboltunge. Av og til uforstålege. Kanskje også slik at dei berre glimtar til ei kort stund. Så er dei borte. Vi hugsar om Jesus at han ved ein anledning vart utfordra av dei skriftlærte til å seie noko om ei kvinne som var gripen på fersk gjerning i ekteskapsbrot. Han sa ingen ting. Men han ytra seg. Han skreiv. Ord i sand. Han bøyde seg ned og skreiv på jorda. Vi veit ikkje kva som stod der.

Vi treng ikkje alltid ytre oss så kraftfullt. Vi treng ikkje alltid svare så tydeleg. Ord i sand. Strekar på jorda. På eit papir. Ytringar. Vi skal tale. Vi skal la ord lyde. Tydeleg. Med kraft.

Men også med klokskap. Ytringar er ein rett. Ikkje ei plikt.

Ytringar skal rydde i kaos. Skape lys. Blande kreativitet med orden og rett. Slik det hende i opphavet. Då stig det vakre fram. Ikkje det heslege, dødsfarlege og skremmande.

Han ytra seg. Kreativiteten var overveldande gjennom alt han sa. Etterpå kunne han sjå. Alt var godt.

Eg lyttar. Finst det ei kraftfull røyst inn i vår tid? «Det skal bli lys!»

Takk!

Vi takker alle dere som var med og støttet driften av menighetsbladet i 2014. Vi håper at dere også vil være med i 2015. og at du som ikke fikk gitt ditt bidrag dette året, blir med og gir din støtte i 2015 slik at vi slipper å belaste menighetens driftsregnskap.

Vi er inne i et nytt driftsår, og kan nå hilse menighetene på Osterøy, som nå er en del av prostiet, velkommen til samarbeidet om menighetsbladene våre. For 2014 har vi dessverre måttet avslutte regnskapet med et underskudd på 30.000 kroner. Dette skyldes at trykkeutgiftene er blitt større samtidig med at gaveinntektene til drift av bladet er blitt mindre.

Vi håper at du og mange flere dette året vil være med å bidra til at vi får et positivt resultat og benytter vår vedlagte giro. På forhånd takk til dere alle for støtten!

For styret i menighetsbladet
Karsten Epland

Kirkeakademiets vårprogram

Bjergvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse som ble stiftet i samarbeid med Bergen domkirkes menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen. Program for våren 2015 er nå klart.

- **Onsdag 11. februar kl. 19.00** i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgt. 5: Forfatteren Elisabeth Aasen tar oss med på en kvinnehistorisk vandring i Vågsbunnen.
- **Torsdag 5. mars kl. 18.00** i Rådhuskantinen: Dialogmøte mellom vennene Stian Kilde Aarebrot (rådgiver i Humanetisk forbund og redaktør av Humanist) og prest Didrik Søderlind (leder av nettverket Substans). Brevene de har skrevet til hverandre er blitt til boken Presten og ateisten.
- **Onsdag 11. mars kl. 19.00** i Kafé Magdalena: Domprost og leder av Bjergvin kirkeakademi Jan Otto Myrseth innleder til refleksjon og samtale om folkekirkens utfordringer, etter at kongens kirkestyre nå er avvirket.
- **Onsdag 15. april kl. 19.00** i Kafé Magdalena: Stein M. Wivestad, som underviser i pedagogikk ved NLA Høgskolen, vil utfordre alle voksne til å tenke over hvilket forbilde vi gir til neste generasjon. Hvordan er vi overfor barn, og hvordan bør vi være?
- **Mer informasjon:** www.kirkeakademiene.no/about/vest/bjergvin-kirkeakademi/

Velkommen til Osterøy!

I forbindelse med at prostigrensene ble endret ifjor, er nå menighetene i Osterøy kommune blitt en del av Arna og Åsane prosti. I den sammenheng har de fem menighetene i Osterøy valgt å inngå i samarbeidet om menighetsbladene, med åtte lokalsider og 12 fellessider. Osterøy vil fortsatt gi ut ett blad for alle de fem menighetene.

KIRKEBYGG MED LANG HISTORIE: Hamre kirke er en langkirke med korte korsarmer. Den ble reist i år 1622, og restaurert i 1653, 1945 og 1949. Tidligere stod det en stavkirke på samme tid, reist i 1024 etter at det ble bestemt at Hamre kirke skulle være hovedkirke (fjerdingkirke) for hele Nordhordland. (Foto: Nina Aldin Thune)

Arna og Åsane prosti består nå av, i alfabetisk rekkefølge:

- Arna sogn med Arna kirke
- Biskopshavn sogn med Biskopshavn kirke
- Bruvik sogn med Bruvik kirke
- Eidsvåg sogn med Eidsvåg kirke
- Gjerstad sogn med Gjerstad kirke (Hordaland)
- Hamre sogn med Hamre kirke
- Haus sogn med Haus kirke
- Hosanger sogn med Hosanger kirke
- Salhus sogn med Salhus kirke
- Ytre Arna sogn med Ytre Arna kirke
- Åsane sogn med Åsane gamle kirke og Åsane nye kirke

OMSET PÉTURSSONS PASJONSSALMAR:

– Om eg får utgitt salmane og kven som har interesse av dei, veit eg enno ikkje, seier Arne Brunvoll.

Omset femti uvanlege salmar

Arve Brunvoll har gitt seg i kast med å omsette dei femti pasjonssalmane av Hallgrímur Pétursson. Salmane er krevjande å arbeide med, og den islandske prestens historie vekker oppsikt den dag i dag.

AV TOR KRISTIANSEN

– Hallgrímurs salmar er lange, ofte mellom 13 og 20 vers. Men eg har stor sans for dei, seier Arve Brunvoll.

Salmane utfaldar Jesu lidingshistorie i høve til menneskets konkrete synder, og syng om nåde og at Kristus har bore straffa for at vi skal gå fri.

Oppteken av salmeskatten

– Det er vel ikkje salmar som våre kyrkjelydar vil syngje som heilskap i dag, men eg trur dei kan vere gode meditasjonstekstar, til bruk i einerom eller saman med andre, seier han.

Teologen Arve Brunvoll har heile livet vore oppteken av salmeskatten. Sju av hans eigne salmar og 44 han har omsett har fått plass i den nye salmeboka. Det er fleire år sidan han gjekk av som professor ved Norsk Lærarakademi i Bergen. Dermed har han betre tid til å bryne hovudet på salmestrofer.

Frå islandsk til norsk

Det er nokre år sidan han òg fekk spørsmålet om å gjere noko med salmane til Hallgrímur

Pétursson. No er han godt i gang, og har alt omsett 30 av dei 50 pasjonssalmane. Brunvoll leitar etter Hallgrímur si røyst i strofe for strofe, og innrømmer at arbeidet er krevjande. Islandsk ligg nær norsk, men har sine kasus og andre ordendingar og ordstillingar. Å forstå meininga eit ord har, er ikkje alltid like lett. Ordet «valds-mann» er til dømes for islendingane ein øvrigheitsperson som har rett til å bruke makt.

Rømde frå Island

– Den originale diktaren skal få kome til orde, også i forma. Tekstane skal ikkje moderniserast, meiner Brunvoll.

– Tida må på eit vis synast i tekstane. Her er ein poesi skriven før Martin Opus sitt strenge regelverk kom.

Hallgrímur Pétursson vart fødd i 1614 og døydd i 1674. Han var son av ein klokkar og vart tidleg foreldrelaus. I unge år rømde han til fastlands-Europa og vart smedlærling.

Frikjøpte fangar

Ein omreisande prest hjelpte han å kome inn på Vor Frue Skule i København. Der fekk han siste skuleåret som oppgåve å gi undervisning i kristendom til ei gruppe islendingar som var kjøpt fri frå ni års fangenskap i Algerie. Ein av dei, den gifte kvinna Gudridur Simonardottir, som var 16 år eldre, hadde han eit forhold til, og ho vart gravid. Pétursson følgde henne og dei andre fangane tilbake til Island. Der fann dei ut at mannen hennar var død.

Slapp pisking

Etter ein lang prosess fekk dei gifte seg med kvarandre. Dei slapp pisking, men Hallgrímur måtte betale ei bot. Hallgrímur arbeidde først som fiskar, og vart omsider utnemnd til prest. Også det var uvanleg fordi han ikkje hadde fullført si utdanning i København. Dei 50 pasjonssalmane skreiv han då han var spedalsk. Deira skildring av Jesu lidingshistorie, som samstundes er ei kristen botsforkynning, er rekna som noko av den beste religiøse dikninga i verda.

Dagsaktuell salme

En av de nye salmene i Norsk salmebok er «Nøden står for våre dører», skrevet av Sindre og Gisle Skeie, sønner av den kjente presten, forfatteren og salmedikteren Eyvind Skeie.

AV ESTRID HESSELLUND OG SINDRE EIDE

Noen ganger skjer det at nøden blir så aktuell og nærværende at til og med en salmedikter må forandre en av sine tekster. Det skjedde for Sindre Skeie en dag i Bergen i 2011. Han var med på å planlegge et arrangement som skulle foregå i Johanneskirken, og her var det meningen at en av hans salmer skulle avslutte kvelden.

Søkte asyl i Johanneskirken

Skeie hadde funnet en passende avslutningssalme, en han selv karakteriserer som en koselig kveldssalme. Men like før arrangementet skulle holdes, søkte 15 asylsøkere tilflukt i kirken. Menighetsrådet bestemte at ingen arrangementer skulle foregå der så lenge de oppholdt seg i kirken. Arrangementet ble flyttet til et annet lokale, og Sindre Skeie opplevde det nå meningsløst å avslutte kvelden med en «koselig» kveldssalme. Han fant derfor frem en tidligere tekst, som broren Gisle hadde satt melodi til i 2007, og bearbeidet den.

Endret salmeteksten

Slik kom nå det første verset til å lyde: «Nøden står ved våre dører, banker på og vil bli sett. Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?» Den opprinnelige versjonen av denne salmen var allerede kommet med blant salmene som skulle inn i Norsk salmebok 2013. Skeie henvendte seg til prosjektleder for salmeboken og ba om at salmen nå måtte endres. Heldigvis ble dette godtatt. Den står på nr. 366, og er blitt en av de mange nye diakonale salmer som er på vei inn i menighetssangen.

EN SALME FOR VÅR TID: – Det jeg prøver på, er å treffe en tone som gjør at det kristne budskapet kan klinge inn i menneskelivet her og nå, sa Sindre Skeie i et intervju med menighetsbladene på begynnelsen av fjoråret. (Arkivfoto: Magne Fonn Hafskor)

Vender om på tiggerbegrepet

«Nøden står for våre dører» kan synges i sammenheng med alle fire diakonale søyler: nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Den utfordrer oss: «Hvem tør åpne opp for Kristus når en selv er trygg og mett?» Og vi ser oss selv i speilet som presten og levitten som skyndet seg forbi da en stakkars mann ble skamslått. Skeies bønn i vers 2 vender om på tiggerbegrepet: «Prøv oss en gang til! Å herre, om din nåde tigger vi».

Det er vi som har behov for å tigge. Tigge om tilgivelse (kyrie eleison), tigge om hjelp og nåde, tigge om å få troens glød tilbake. Melodien understreker teksten på forunderlig vis. Spill eller syng de første tonene, og du hører klart en ambulanse eller sirene. Og Kyrie eleison-omkvedet blir som et sunget utropstegn etter hvert vers.

Estrid Hessellund og Sindre Eide er forlagskonsulenter i Eide forlag, med Norsk salmebok 2013 som særlig arbeidsområde.

De nære ting

Den irske forfatteren James Joyce (1882-1941) står for meg som en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Flere av verkene hans foreligger i ypperlige oversettelser til norsk, blant annet hovedverket Ulysses (1922), oversatt av Olav Angell. Det beste er likevel å lese han på originalspråket, gjerne i en slik utgave der hele det lille forfatterkapet er samlet mellom to permer.

En fin inngang er novellene hans, som er samlet i boken Dubliners (norsk tittel: Dublinere). Selv liker jeg aller best den som heter De døde. Denne finnes også i en vakker filmversjon fra regissøren John Huston (1906-1987), og med datteren Anjelica Huston i den ene hovedrollen. Dette var for øvrig den siste filmen Huston regisserte, og den kom på kino først etter hans død. Ifølge den amerikanske filmkritikeren Pauline Kael regisserte han fra rullestolen, med oksygenlange i nesen.

Handlingen i både filmen (som er veldig tro mot originalteksten) og novellen er lagt til det årlige nyttårselskapet hos søstrene Morkan. Hovedpersonen, Gabriel Conroy (spilt av Donald McCann, som selv var fra Dublin), får her en ny opplevelse av sin kone Gretta (Anjelica Huston), når hun, etter selskapet, forteller om sin barn- domsforelskelse Michael Furey. Da Gretta skulle reise hjemmefra for å begynne på en klosteskole, ligger han syk. Likevel kommer han hjem til henne for å ta avskjed. Han dør en uke senere av sykdommen.

Denne fortellingen minner meg alltid på at vi må leve livet mens vi har det. Glede oss over hverandre mens vi har hverandre. Være raus og åpne med hverandre. Her er min egen oversettelse av slutten på novellen. Paret er nå hjemme igjen fra nyttårselskapet. Etter at de har gått til sengs, blir Gabriel liggende og tenke på det konen hadde fortalt:

Alle blir før eller siden til skygger, tenkte han. Det er bedre å gå over til den andre siden full av mot og lidenskap, enn å langsomt visne hen med alderen. Han tenkte på hvordan hun, som lå ved siden av ham, hadde bevart i hjertet sitt bildet av elskerens øyne da han fortalte henne at han ikke lenger ønsket å leve.

Gabriels øyne ble fylt med tårer. Han hadde aldri følt slik selv mot noen kvinne, men han visste at en slik følelse måtte være kjærlighet. Tårene samlet seg tettere i øynene hans. Delvis oppslukt av mørket utenfor syntes han å ane formen av en ung mann som stod under et dryppende tre. Andre former var i nærheten.

Hans sjel hadde nærmet seg den regionen der det bor enorme herskaver av de døde. Han var bevisst, men kunne ikke begripe deres egensindige og flimrende eksistens. Hans egen identitet ble filtrert ut i en grå og ubåndgripelig verden: den solide verden i seg selv, som disse døde en gang hadde vært en del av, virket minkende og i oppløsning.

Det hadde begynt å snø igjen. Han betraktet søvnig de mørke solfargede snøflakene, som falt skrått i lyset fra gatelykten utenfor. Tiden var kommet for å reise vestover. Ja, avisene hadde rett: det snødde over hele Irland. Snøen falt på alle deler av den mørke sentrale sletten, på de treløse åsene, den falt mykt på Bog of Allen og lenger vestover, inn i de mørke og evig foranderlige bølgene som slo inn mot Shannon. Den falt også på alle deler av den ensomme kirkegården på bakken der Michael Furey lå begravet. Snøen drev tett mot de skjeve korsene og graustøttene, på inngangsportens spyd, på de nakne tornebuskene.

Det var som om sjelen hans mistet pusten et øyeblikk, mens han hørte hvordan snøen falt umerkelig gjennom universet, umerkelig som nedstigningen mot deres siste slutt, ned mot alle levende og de døde.

James Joyce i Zürich, 1918. (Foto: Ukjent)

Abbedissen

begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Bergen Omegn

BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden

Espen Polden

Tom Wilson

Heine Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700

www.bergenomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST

2.etg på Shellstasjonen
Sortor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Åsane

Begravelsesbyrå

∕ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Arna Gravferdsbyrå AS

Lakslia 14
5260 Indre Arna

Ragnhild Th. Kristing – Marit I. Hope – Torstein A. Jensen

Tlf. (hele døgnet) 55 24 08 08

Koba Christensen

BEGRAVELSEBYRÅ

125 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter, løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207

55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

Løiten Lys

www.loiten-lys-bergen.no

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

TOPPEBLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

STOR BLOMSTERBUTIKK

...med godt utvalg til alle anledninger.

Brudbuketter.
Sorgbinderi m.m.

Hageland

ÅSANE HAGESENTER

TLF: 55395600

asane@hageland.no

XL BYGG ADOLF JAHNSEN

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00

www.adja.no e-post: post@adja.no

Vil du annonsere i Menighetsbladene for Arna og Åsane?

Ta kontakt med Torill på

995 50 787

Begravelsesbyrået for byen og distriktet

Solstrands

Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE GRAVFERD

LESES SOM DIKT: Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket bør nytes, ikke slukes. De smaker kanskje best senhøstes og om vinteren. Og så skal man skal gi seg god tid. Leses som dikt; langsomt - med ettertanke. (Illustrasjon: Hans Gudes maleri «Vinterettermiddag» (1847), som er brukt som omslagsillustrasjon på enkelte utgivelser)

Og bakom synger skogene - fortsatt

Hjemme ble det lest mye høyt. Mange av bøkene er blitt stående som spesielle for meg, og når jeg senere har lest dem, er det nesten som jeg hører mammas stemme for mitt indre øre. En av disse er Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket.

TEKST: THRUDE DEISZ

Bøkene trollbandt meg fra første setning: «*Berghamrene over Jomfrudals djup blånet med vikende linjer i høstveldens kaldrå luft. Bakom var himmelen som luende varme med et drag av blod, der solen sank. På den ytterste hammeren sto en bjønn, mørk som berget, og været ned mot den brede bygda, hvor tåken røyk over tjern og bekkefar.*»

Hevner slektningene

Her treffer vi den aldrende bamsen som føler seg uhiren og kviafull med tanke på vinteren, det er nesten så vi får medynk med den. Men vi får også en uhyggelig forutanelse om ting som skal skje, og den første kunnskap om menneskene nedi dalene.

Torgeir, bonden på Bjørndal, går - mot bedre vitende - etter den blakke bjørnen. Ikke fordi oppfordringen kommer fra presten, men fordi en slik bjørn drepte far hans, broren og en av sønnene. Og så dør Torgeir i bjørnefavnen med kniven i bjørnens hjerte og «et beskt smil om munnen» - fordi han har hevnet slektningene

sine - og fordi han «ikke er kleinere karen enn forfedrene sine».

Den svarte silkehesten

Først var det nok spenningen, kjærlighets-historiene og den særegne atmosfæren som betok meg. Jeg ventet utålmodig på at de lange naturskildringene og alle Gammel-Dags tanker om hevnd og Gud og Mammon skulle ta en ende, så jeg kunne få høre mer om det jeg da syntes var spennende: Slagsmålene, de fascinerende menneskene og ikke minst Adelheid og den svarte silkehesten.

Senere har jeg stadig oppdaget nye ting å sette pris på, men pussig nok har jeg fremdeles samme ideene om hvordan alt og alle så ut som den første gangen. Og uten at jeg skal frata andre lesere muligheten til å danne seg sine egne «bilder», vil jeg nevne at Gulbrandsens «Jomfrudals djup» bestandig har vært Tokagjelet - slik gamleveien var før - da skrekkslagne turister stirret fra bussvinduene og rett ned i avgrunnen.

Følger fire generasjoner

Trygve Gulbranssen ble født i Oslo i 1894. Han var forretningsmann, bankmann, journalist og veldig opptatt av friidrett, før han i 40-årsalderen konsentrerte seg om driften av egen gård på Hobøl i Eidsberg, der han døde 68 år gammel. Foreldrene kom fra gårdsmiljø. Mye av kunnskapen hans kom antakelig fra deres beretninger om livet på landet.

Han debuterte i 1933 med «Og bakom synger skogene». De to neste årene kom «Det blåser fra Dauingfjell» og «Ingen vei går utenom». Denne trilogien er en saga som tar for seg fire generasjoner av Bjørndals-slekten. Handlingen foregår i Øst-Norge på 1800-1900-tallet. Det er Torgeirs to sønner Dag og Tore og deres samtidige dette handler om.

En annen verden

Språkstilen er spesiell, og kan gi assosiasjoner til Håvamål. Man settes slik i rett modus, og kan bare belage seg på å stige inn i en annen verden. Disse romanene rommer det meste.

TOBAKKSROSSIST: Trygve Gulbrandsen på en av sine forretningsreiser på 1920-tallet. (Foto: Ukjent)

Kulturhistorie med smått og stort om daglig liv og arbeid. Om hvordan krigene i Norden og det øvrige Europa påvirket landet langt inn i bygdene. Her er motsetninger av mange slag. Bygdene imellom, by og land, handel og jordbruk, kårfolk, storbønder, offiserer av varierende kaliber, en mangfoldig embetsstand, de forskjellige stenders opposisjon mot hverandre, og ringeakten for alt de tror er «*under*» dem. Vi finner mennesket på sitt beste og verste. Intens avindsyke, ditto sladder, mistro overfor alt ukjent, arrogant og hovmod, krypende servilitet, maktsyke og pengebegjær, trass, overmøt, hat, hevn, og barmhjertighet.

Selv om motsetningene var store og steile, så var menneskenes følelser og tanker langt fra fjerne. «*Ti sæd og skikk forandres meget, men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager. Man har lyst og egenviljen på den ene siden og Guds lover og plikten på den annen*». Disse ofte siterte ordene er Sigrid Undsets, men de passer godt i Trygve Gulbrandsens verden også, og selv om objektene for lyst og egenvilje kan variere, så er de faktisk almene den dag i dag.

Skrevet med innsikt

Fremfor alt evner forfatteren å gi oss adgang til enkeltmenneskers indre. Hvordan noen mann i den grad kan sette seg inn i kvinners liv og følelser er likefrem forbløffende. Han fornemmer også hvordan det er å være sky og innadvendt og skulle etterfølge en sterk og mektig far. Beskrivelsene av kusken Syver Bakpå, Jørn Mangfoldig og «Mekkal» Hogger, er til å smile og gråte av. Til tider antyder han forsiktig, og lar leseren tenke videre selv. Her er mye spennende usagt mellom linjene.

Felles for folket på Bjørndal var gamle regler om at gudsfrykt og plikt, nøkternhet, hederlig og hardt arbeid utvikler det beste i folk. Dette levde de etter, og dette så de resultater av. Skogene og alt de var opphavet til av penger og makt kom til å spille stor rolle på Bjørndal. Et annet aspekt hos Trygve Gulbrandsen er hvor bevisste folk var med tanke på onde makter. Samtidig som de hadde en absolutt kullsviertro

på korsets makt, og hva et «Fader Vår» kunne utrette, om så de underjordiske og Hinmannen selv gikk i både for folk og fe.

Konflikt mellom nord og sør

Innbyggerne i den «Brede bygd» var både misunnelige og mistroiske når det gjaldt naboene i nord. De kvidde seg ikke for å sette ut rykter om at de var rakkerpakk og manndrapere. Selv når de fikk bevis for det motsatte, vegret de seg for å se noe positivt fra den kanten. Det var derfor et ondt og økende konkurranseforhold mellom bredbygdingene og Bjørndals-folket.

Bøkene er spennende og romantiske, med modige menn og ditto kvinner, som trosser skikk og bruk når de blir følelsesmessig engasjert. Man kommer tett innpå livet til et fasinerende persongalleri. Her er nydelige lavmælte kjærlighetshistorier, ironi, sarkasme og knusktørr humor; spesielt er begynnelsen av bind to ganske frydefull.

Underfundig humor

Detaljene, og den underfundige humoren, gjør stoffet levende. Det er som om forfatteren virkelig kjenner personene sine på godt og ondt, er glad i dem som de er, og maler portrettene med sin fineste pensel. Og så kjenner en seg igjen i menneskenes tanker og reaksjoner. Både natur og menneskeskildringene er varme og vare. Det knirker av skikkelig vinter når folk hentes til julegilde i slede av kusken Syver Bakpå, og han putter dem under lune bjørnefeller, før de ville svarthestene fra Bjørndal kaster seg ut i en eventyrlig kanefart i måneskinnet.

Ane Hamarrbø, dalens urgamle «orakel», er fåmælt som slekten ellers - men klarsynt og meget frittalende når hun først åpner munnen. Det første møtet hennes med nykenen på Bjørndal er kostelig: «- Du er ingen ungsau ser jeg - gift på fjerde måneden og like rett i livet. Jeg hadde tenkt å ta imot nytt liv her før jeg kom i jorden - men da får du ikke sove bort tiden din». Therese var en «dame fra byen», men hun var hissig og kjent for å være «drøy i munnen». Dessuten hadde hun gått inderlig på

tvers av skikk og bruk en gang. Men hun hadde guts og selvsikkerhet nok til å ta imot ny lærdom på et fremmed sted, og «det ble henne til glede all hennes livsdag, at hun ikke hadde tatt Anes barske ord ille opp».

Tar oppgjør med seg selv

I «Det blåser fra Dauingfjell» møter vi vill sorg og menneskelig avmakt i kamp mot nådeløse naturkrefter, og møte med døden. Her berettes om unge Dags problemer med seg selv, forholdet til faren, ekteskapet og egen farsrolle. I sorg og raseri trasser han alle gamle advarsler og begir seg opp i det fjellet folk skal holde seg unna, noe som selvsagt får følger. Og mens bikkjen hans «illhyllende» står igjen i uværet og ser Dag forsvinne oppi dødningskallen, sitter *han* til slutt - i «dødens øyenbryn», og tar et fortvilet oppgjør med seg selv.

Han tenker på dem hjemme som han er så inderlig glad i, hvor lite han har formådd å gi uttrykk for det, og han husker «grøssende klart» Ane Hamarrbøs regel: «Den som stiger på Dauingfjell - han møter døden - før dag blir til kveld». Dag innses hvor godt han har hatt det, at han alltid har gått sine egne veier, alltid tenkt *bare* på seg selv. Nå vil han så gjerne leve, men det er for sent. Denne gangen har overmøtet ført ham for langt.

Skeptisk til menn

Kulturkonflikt blir det når den sky og tause jegeren fra skogene møter den intellektuelle og nesten i hjel-opppradde Adelheid, bispinnens datterdatter, som besitter alle tenkelige dyder og kunnskaper, men er oppdradd til å tro at ingen mann er til å stole på.

På Bjørndal oppdager hun en ny type menn, så totalt forskjellige fra byens selskapslover - som skjuler sine gule hjerter under snehvite kalvekryss og gjør hosene grønne hos henne, mens den velhavende, aldrende apotekeren tålmodig vaker og venter på at fattigdommen skal ta knekken på stoltheten hennes - så hun sier ja til hans gjentatte frierifremstøt.

Tar vare på sine

Her er så mye Trygve Gulbrandsen ønsker å formidle. Viktigheten av at mennesker virkelig *snakker* sammen, og hvor veldig vanskelig dette er for mange som egentlig står hverandre så nær, kommer forfatteren stadig tilbake til. Han vet hvordan stri stolthet, mistolkning av ting en tror en ser, og manglende kommunikasjon kan få fatale følger. Her er mye fremsynt psykologi og simpelthen overraskende «ekteskapsrådgivning», som vi kan ta til oss noen hver.

Hovedpersonen Gammel-Dag er en imponerende skikkelse med naturlig autoritet, både utseende og vesen avtvinger respekt. Han er skogsmann og jeger, men også bonde med hode for handel og ny kunnskap. Noen finner ham fryktingngytende, og det sies at han er hard og nådeløs, spesielt i pengesaker. I gitte situasjoner kan han være overraskende mild, skjønt de har det ikke med å vise følelser på Bjørndal. Men de har i blodet at man skal ta vare på sine, enten det er de aller nærmeste eller dalens befolkning for øvrig.

Hele og ærlige mennesker

Beskrivelsen av Gammel-Dag som bestefar er

SUKSESS PÅ STORT LERRET: Den tyske regissøren Paul May gjorde suksess i 1959 med filmen «Und ewig singen die Wälder», basert på «Og bakom synger skogene». Året etter kom oppfølgeren «Die Erbe von Bjørndal» [Arvingen til Bjørndal], regissert av Gustav Klimts sønn, George Ucicky. (Illustrasjon: Filmplakat laget av Hellmuth Ellgaard)

rørende og morsomt; han tenker i et øyeblikks selvinnsikt at han visst aldri har gitt seg særlig tid med egne sønner. Adelheids møster, Eleonore Ramer, er et fornøylig bekjentskap. Hun sier også mye av det hun mener - på tvers av all oppdragelse. De «finner» hverandre, Gammel-Dag og hun, sannsynligvis fordi de begge er hele og ærlige mennesker. Men vi finner også grelle, ubehagelig realistiske og hjerteskjærende avsnitt, som det gjør direkte vondt å lese.

Hele livet slåss den klarsynte Gammel-Dag mot egen stolthet, hengjerrighet og maktskyke. I den anledning diskuterer han inngående både med Vårherre og seg selv. Krisen kommer når det går opp for ham at selv det gode han har gjort egentlig var egoisme, som en slags avlat til Gud. Han *bører* nok på sin venn kaptein Klinge, men det er hans sarte svigerinne, Jomfru Dorthea, som tross sitt eteriske ytre og tandre vesen, virkelig når inn til ham, en kveld hun moter seg opp, og blant annet ber ham vise *barmhjertighet* mot sin neste, i en samtale han kommer til å huske resten av livet.

En dikters verk

Trygve Gulbranssen ga ikke ut flere bøker. Antakelig skyldes det negativ kritikk fra den litterære «eliten» i Norge. På denne tiden skulle det nemlig være stinkende realisme og helsvart elendighet. Ikke ville de ha ham med i Forfatterforeningen heller. Hadde bøkene kommet hundre år tidligere, ville sannsynligvis alt vært annerledes. For da blomstret nasjonalromantikken.

I utlandet derimot ble bøkene varmt mottatt. De ble oversatt til 30 språk og kom i kjempeopplag. «*Trygve Gulbranssens trilogi er av de aller beste verk norsk litteratur har tilbudt oss på årevis. En sterk og fullstendig bondeskildring, rakrygget og hel. Den har spenning og liv, den er varm og inderlig*» skrev svenske Aftonbladet, mens anmelderen i britiske Daily Telegraph mente at «*denne boken har alle gode egenskaper: Styrke, skjønnhet, sammenheng, tendens, nøkternhet, driv og ikke minst; handling. Dette er en dikters verk, om noen bok noen gang har vært det*».

Trygve Gulbranssen

Trygve Gulbranssen, 1920
(foto: Aschehoug forlags bildearkiv)

- Den norske norsk forfatteren, forretningsmannen og journalisten Trygve Emanuel Gulbranssen (1894-1962) er best kjent for å ha skrevet Bjørndaltrilogien, med de tre romanene *Og bakom synger skogene* (1933), *Det blåser fra Dauingfjell* (1934) og *Ingen vei går utenom* (1935). Disse er oversatt til mer enn 30 språk og solgt i over 12 millioner eksemplarer.
- Trygve Gulbranssen ville gi leserne mer enn bare underholdning, og særlig ønsket han at ungdommen skulle få tilbake noen idealer som ifølge ham var viktige for all menneskelig utvikling. Målet var å motivere litteraturen etter første verdenskrig, som han mente var normoppløsende gjennom å oppfordre til fri seksualutfoldelse og å forkaste kristen-humanistiske verdier.
- «Jeg har virkelig villet noe med disse bøkene. De har en viss tendens, en tendens som i mangt og mye vender seg mot tidens avguder. Som sportsmann har jeg vært så mye sammen med ungdom at jeg har forstått, at mange har tatt skade av den forståelsesløse primitiviteten og negativiteten, av den grove naturalismen og ofte slibrige sensualiteten, som møter dem i så godt som all etterkrigs-litteratur» sa han selv i et intervju med Svenska Journalen for mars 1937.
- Han var også kjent som idrettsjournalist i bladet Idrætsliv, som han drev sammen med P. Chr. Andersen og Einar Staff. Mange av de mest kjente og typiske artiklene skrev han som korrespondent for Idrætsliv og Aftenposten under Sommer-OL i Årene mellom 1920 og 1936.
- Gulbranssens egentlige levebrød var som tobakk-grossist; sammen med sine kompanjonger importerte han tobakk, sigarer, sigaretter, piper og lignende. Under hans ledelse ble engrosfirmaet det største i sitt slag i Norge.
- Da Max Tau, med hjelp fra Tore Hamsun, flyktet fra Tyskland til Norge i 1939, var Trygve Gulbranssen en av de første som åpnet sitt hjem for ham. Det ble begynnelsen på et livslangt vennskap.
- Etter den tyske invasjonen av Norge 9. april 1940 solgte han seg ut av tobakksforretningen, da han innså at de store importhindringene som fulgte i krigens kjølvann ville gjøre det vanskelig å fortsette.
- Samme år flyttet Gulbranssen med familien til Hobøl gård i Eidsberg. Her realiserte han bonde-dømmen, og til tross for at han selv ikke tok del i de daglige fysiske gjøremålene la han ned mye arbeid og planlegging i gårdsdriften.
- Den tyske okkupasjonsmakten gjorde flere forsøk på å få han til å stille opp på ulike arrangementer. Dette var en påkjenning for Gulbranssen, som ikke hadde noe til overs for den nasjonalsosialistiske ideologien.

Vil du gjøre en forskjell?

**Kirkens SOS i Bergen trenger nye medarbeidere!
Inntakskurs starter 16. februar.**

Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap.

Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

For mer informasjon, ring 55 32 58 45 / 941 83 654, eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin

Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

Skapt i Guds ikon

I tradisjonelt ortodokse land som Hellas og Russland er dei heilage bileta – ikonane – uttrykk for ein århundrelang kyrkjeleg praksis. Interesse for denne særeigne sakrale kunsten er no aukande blant kristne med ulik kyrkjeleg bakgrunn.

TRIPTYK: Dette ikonmaleriet av Solrunn Nes er eit 108 x 65 cm stort forprosjekt til ei utsmykking, og viser Kristus i Majestet, Johannes Døyparen og Maria med Jesusbarnet.

AV SOLRUNN NES

Blant ortodokse kristne er ikonkunsten ein integrert del av både gudstenestelivet og det personlege andaktslivet. Katolikkar med bysantinsk ritus i Ukraina, Midtausten og Nord-Afrika er meir fortrulege med ikonkunsten enn katolikkar i den vestlege verda. Også mange menneske utan ei bestemt religiøs tilknytning kjenner seg tiltrekt av ikonane – gjerne på grunn av den estetiske uttrykkskrafta dei representerer.

Gud midt blant oss

Det var rapporten om kor vakre gudstenester grekarane feira som gjorde utslaget då fyrst Vladimir av Kiev i 988 valde den ortodokse kristendomsforma for landet sitt. Det som er vakkert appellerar til djupe nivå i menneskesinnet. Kurerane som hadde vore til stades under ei gudsteneste i Hagia Sofia i Konstantinopel, kom tilbake og fortalde korleis mosaikkane, songen, røykelsen, ja, heile atmosfæren i dette veldige tempelet hadde gjort inntrykk på dei: «Vi visste ikkje om vi var i himmelen eller på jorda. Ein slik herlegdom og venleik finst ikkje nokon stad på jorda; vi kan ikkje skildra det. Vi visste berre at der er Gud midt blant menneska».

Ikon til restaurering

Det greske ordet ikon tyder bilete. Då Gud skapte mennesket, skapte han det i sitt bilete – i sitt ikon. Denne formuleringa seier noko om at mennesket, i kraft av å vera ein avglans av Guds eige vesen, har ein einestående stilling og verdi. Fornuft, vilje og evnen til å elska er dømme på menneskelege eigenskapar med guddommeleg opphav. Men dette vakre ikonet som mennesket er, vart formørka i og med syndefallet. Det strålende gullet og dei sterke, lysande fargane vart dekkja av lag på lag med feilsteg i «tankar, ord og gjerningar». Berre Guds fullkomne ikon –

Kristus sjølv – kan restaurera dette tilsmussa biletet. Paulus seier om Kristus at «han er bilete (ikon) av den usynlege Gud» (Kol 1, 15). Ifylgje denne ikonteologien kan frelse forklarast som ein restaureringsprosess der mennesket vinn tilbake sin tapte herlegdom.

Regelbunden kunst

Ikonkunsten er ein regelbunden kunst både i form og innhald. Ettersom ikonet er eit visuelt uttrykk for det kyrkja lærer verbalt, arbeider målarer i samsvar med autoriserte modellar. Slik vert gjenkjenning og kontinuitet sikra. Eit påfallande trekk ved ikonkunsten er nettopp at formspråket har endra seg så lite på mange hundre år. Men eit tradisjonelt motiv kan utførest i mange variantar og vil alltid bera preg av handlaget til den enkelte malaren. Eit ikon er ein materiell gjenstand som refererer til ein andeleg realitet. Men som alt anna, kan også eit ikon misforståast eller misbrukast. Ikonet kan reduserast til å verta eit investeringsobjekt eller inngå som eit estetisk objekt på linje med andre vakre gjenstandar. Dersom ikonet vert oppfatta som berre interessant i seg sjølv, eller vert tillagt magiske eigenskapar, misser det sin symbolfunksjon og står i fare for å verta eit idol (ein avgud) istaden.

Mikrokosmos

Kyrkja er eit stort tredimensjonalt ikon – eit mikrokosmos utforma som eit hierarkisk ordna univers. Ei fullt utsmykka ortodoks kyrkje er dekorert frå kuppelen og nedover mot golvet med veggmaleri eller mosaikkar. Øvst oppe i kuppelen tronar Kristus Pantokrator – Allherskaren. Det er som om universets Herre ser ned på kyrkjelyden frå himmelen. Han er innskriven i ein sirkel og omgjeven av englar. I trommelen er gjerne profetar avbilda, medan dei fire evangelistane er plasserte i dei fire felta som danner overgangen til veggene. Der finn vi 12 ulike scenar frå Jesu liv som tilsvarar dei største festane i løpet av kyrkjeåret. Dersom plassen tillet

IKONKUNSTNAR MED KATT: Solrunn Nes i arbeid med «Josef med Jesusbarnet». (Foto: Privat)

det, kan motiv frå Marias liv eller framstillingar av helgenar opptre lenger nede. Den figurative utsmykkinga sluttar i skulderhøgde. Slik vert det tydeleg at dei nolevande menneska – som sjølve er «ikonar» – vert del av eit fellesskap som sprengjer tid og rom når dei stig inn i kyrkja. Skiljet mellom koret og skipet er markert av ein biletevegg – ein ikonostase – som inneheld fleire rekkjer med nøye utarbeidde motiv.

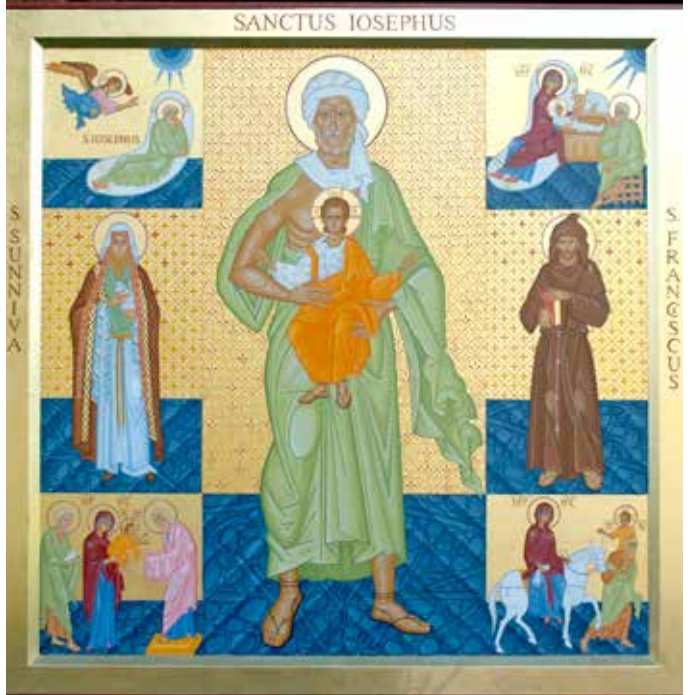
Andeleg fokuseringspunkt

Mange har erfart kor vedfullt eit fotografi kan vera ved tapet av ein kjær person. Fotografiet minner om den avdøde og gjer vedkomande i ein viss forstand nærverande. Eit ikon har også denne påminningsfunksjonen, og det eignar seg godt som meditasjonsbilete. Kristi andlet kan vera ei hjelp til å fokusera på det viktigaste i det andelege livet. Ved hjelp av formale verkemiddel som gullbakgrunn, frontalitet, rangperspektiv og omvendt perspektiv skal ikonet minna om eit guddommeleg nærvær. Gullet symboliserer det strålende lyset som spring fram frå Guds eige vesen. Kristus, Maria og dei heilage er gjennomtrengt av dette lyset. Kristus omtalar seg sjølv som «verdens lys», og Gud vert kalla «lysets Far». Lyset kjem alltid innanfrå på eit ikon, difor har det ingen slagskuggar.

Omvendt perspektiv

Frontalitet og blikkontakt indikerer nærvær. Det å vera heilt og fullt til stades i noe er ein guddommeleg eigenskap som ofte vert avspegla i måten den heilage personen framstår på. Rangperspektiv vil seia at den viktigaste personen i biletet er sentralt plassert og overdriven stor i forhold til bipersonane. I eit ikon av Jesu fødsel kan Jesusbarnet verka merkeleg langt utvikla til å vera ein nyfødd baby! Og Maria er gjerne dobbelt så stor som Josef. Omvendt perspektiv er eit anna verkemiddel som understrekar at den avbilda personen tilhøyrer Guds rike – ein dimensjon som er fullkomen og uendeleg. Dei skrånande linjene kjem utanfrå, frå eit uendeleg rom bak den avbilda personen. Perspektivlinjene møtest dermed hos tilskodaren og ikkje på sjølve biletfleta slik tilfellet er i eit foto eller eit naturalistisk maleri. Tilskodaren kontrollerer ikkje den verda han ser inn i, men opplever sjølv å bli møtt og sett på.

Ikonkunstnar Solrunn Nes

ST. JOSEF: Alterfront laga til St. Josefs katolske kirke i Oslo.

- Solrunn Nes er utdanna innan psykologi og religionshistorie, og har hovudfag i kunsthistorie frå Universitetet i Bergen (1992). Ho har utdanning som ikonmålar frå Finland (1983) (russisk tradisjon) og Aten, Hellas (1985) (gresk tradisjon), og har hatt ei rekkje utstillingar og foredrag både i Noreg og utanlands.
- Som utøvande kunstnar har ho utført ei rad utsmykkingar, blant andre «Transfigurasjonen» (Aylesford kloster, England), krusifiks i Takvam kapell, prosesjonskors i Døvekirken i Bergen, krusifiks og alterfront i St. Pauls katolske kirke i Bergen, rekonstruksjon av gotisk antementsale i Hamre kyrkje på Osterøy, fargar og gull på krusifiks i Fantoft stavkirke, rekonstruksjon av gotisk alterfront i Tjugum kyrkje i Balestrand og alterfront til St. Josefs katolske kirke i Oslo.
- «Ikke lite teologi og gresk språk må ein kunne for å vere på innsida av symbola og omgrepa, og for å kunne bruke ikonmateriet som eit sjølvstendig uttrykksmedium, slik Solrunn gjer», seier Oddvar Almanning, tidlegare rektor ved Nordfjord folkehøgskule, i sin omtale av kunsten hennar.

Internasjonal bønnedag

Første fredag i mars hvert år samles kvinner over hele verden i bønn.

Kvinnenes internasjonale bønnedag startet i USA i 1887, da kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag. I dag har bønnedagen (World Day of Prayer) komiteer i mer enn 170 land og regioner. I Norge startet slike samlinger i slutten av 1920-årene.

Årets program er satt sammen av kvinner på Bahamas. Emnet er: «Jesus sa til dem: 'Forstår dere hva jeg har gjort for dere?'». Kollekten som samles inn går til Bibelselskapets bibelmisjonsarbeid. Bibelselskapet prøver, i samarbeid med sine internasjonale kontakter, å finne kvinne-

relaterte prosjekter i de landene bønnedagsprogrammene kommer fra.

Årets prosjekt er «Hjelp til ofre for vold i hjemmet» på Bahamas, samt fortsatt støtte til Ester-prosjektet i Kamerun. I tillegg dekkes utgiftene til administrasjon, trykking og utsendelse av bønnedagsmateriellet. Bibelselskapet har arbeidet med distribusjonen av programmene, samt regnskapet for den norske komiteen for bønnedagen.

Mer informasjon:

www.norgeskristnerad.no og www.worlddayofprayer.net

Di kyrkje, ditt val

TRENG ENGASJERTE MEDLEMER: Den norske kyrkja skal gjennom viktige vegvalg i den komande valgperioden (2016-2019). (Foto: Kyrkja.no)

Samstundes med kommunevalet i september, skal det veljast nytt sokneråd og nytt bispedømeråd/kyrkjemøtet. Du kan vera med og avgjera korleis kyrkja skal styrast dei neste fire åra – både lokalt og nasjonalt.

Vil du gjera ein jobb for di lokale kyrkje? Då kan du stilla til val til soknerådet. Sokneråda har faste leke medlemmer og varamedlemmer. På vallista vert det lagt vekt på å ha god geografisk spreing av kandidatane, samt spreing i alder. For nærare krav til lista, kontakt kyrkjekontoret eller sjå valreglane på www.kyrkja.no/val.

Dei fleste veit kva eit sokneråd er, men kva er eit bispedømeråd? Bjørgvin bispedømeråd har ti medlemmer. Sju av desse er vanlege medlemmer av kyrkja, ein medlem er prest, og ein er annan kyrkjeleg tilsett. I tillegg er biskopen fast medlem av bispedømerådet. Bispedømerådet er også Bjørgvin sine medlemmer av Kyrkjemøtet – kyrkja sitt «storting».

Bispedømeråda og Kyrkjemøtet er særleg viktige når det skal fordelast pengar, tilsetjast prestar og når det skal gjerast vedtak for heile Den norske kyrkja, anten det gjeld kva kyrkja skal stå for, planar for trusopplæring eller gudstenestereform. I komande valperiode skal kyrkja finne vegen vidare som eit sjølvstendig trussamfunn, løyst frå staten. Kva vil

det seie å vere kyrkje i vår tid? Korleis skal ein organisere kyrkja og korleis bør soknestrukturen vere i ein eventuell ny kommunestruktur? Også ein mogeleg vigselsturgi for to av same kjønn kjem til å stå i fokus, og her er det mange som har sterke meiningar. Difor treng vi dei beste representantane vi kan få i bispedømeråda og dermed også i Kyrkjemøtet.

Nytt ved bispedømerådsvalet er at det sannsynlegvis vil kome fleire vallister der fleire meiningar om ulike tema vert representert. Då er det viktig å lese om kva kandidatane på dei ulike listene meiner før du vel røystesetel. Alternative lister kan fremjast for valrådet i bispedømet etter at nominasjonskomiteen si liste er klar 1. mars og før 1. mai. Dersom det ikkje kjem fleire lister, vil det vera høve til å foreslå kandidatar til supplerande nominasjon på nominasjonskomiteen si liste. Det må skje innan ein månad etter 1. mai.

På nettsida www.kyrkja.no/val finn du meir stoff om det kyrkjelege valet.

Utmelding av kirken skjer ikke på utmelding.no

INN- OG UTMELDING: Vegen inn i kyrkja går gjennom vatn og dåp. Utmelding skjer på papir og med namnetrekk. (Foto: Kyrkja.no)

Kirkerådet kan ikke effektivere utmeldinger av Den norske kirke på grunnlag av epost-henvendelser folk genererer via nettstedet utmelding.no.

AV KIRKERÅDET

Ifølge Kirkeloven §3 er det Kulturdepartementet som gir nærmere regler om fremgangsmåten ved innmelding og utmelding av Den norske kirke. Kulturdepartementet har godkjent at utmelding av Den norske kirke kan skje ved epost dersom det vedlegges et scannet dokument som er datert og underskrevet.

Fra departementet sies det at man forstår et scannet og undertegnet dokument som noe annet enn den løsningen som tilbys via utmelding.no. Det er ikke godkjent noen form for elektronisk signatur i denne sammenheng.

– Utmelding på nett krever nærmere utredning, fordi det angår flere forhold i kirkeloven og det tilhørende regelverket. Her er Stortinget lovgiver og departementet er regelforvalter, sier avdelingsdirektør Ole Inge Bekkelund i Kirkerådet. Han har blant annet ansvaret for forvaltning og drift av Den norske kirkes medlemsregister.

– Vi vil ta opp med Kulturdepartementet muligheten for å gjennomgå lov og regelverk med tanke på eventuelle nye fremgangsmåter for inn- og utmelding. Også kirkens valgte organer må eventuelt ta stilling til eventuelle lov- eller regelendringer. Forsvarlig forvaltning krever at dette gjøres på riktig måte og da må det ta tiden det tar, sier Bekkelund.

– Trosopplæringen forandrer kirken

DOKTORAND:
Elisabeth Tveito Johnsen har skrevet Norges aller første doktoravhandling om trosopplæring. (Foto: Erlend Berge)

Dagens barn og unge får et annet inntrykk av kirken enn sine foreldre. Dette kommer fram i Norges aller første empiriske doktoravhandling om trosopplæring, skriver Kirkeaktuelt.no.

Elisabeth Tveito Johnsen har i høst avsluttet sin avhandling *Religiøs læring i sosiale praksiser*. Hun er ansatt ved Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet i Oslo, og har de siste ni årene arbeidet med å forske på og undervise om trosopplæring. Norges første doktoravhandling på trosopplæring ble disputert 4. og 5. desember på Det teologiske fakultet i Oslo.

– Jeg tror at vi om ti år vil se tydelig konsekvenser av trosopplæringsreformen og de andre reformene i kirken, sier hun til Kirkeaktuelt.

– Gudstjenestemønsteret vil ikke endres for flertallet barn og unge. Så den største og vanskeligste læringsprosessen tror jeg vil være for de som er vant til å gå fast til gudstjeneste. De vil kunne oppleve å føle seg fremmedgjort, fordi mange gudstjenester vil bli tilrettelagt for barn og unge som ikke har de samme forventningene til kirken som de faste kirkegjengerne.

Trosopplæring handler gjerne om at taco blandes med nattverd, og at kirkerommet blir et sted for skattejakt med islett av Kaptein Sabeltann. Johnsen mener at slike blandinger er en del av den religiøse læringen som finner sted i kirkens trosopplæring, og at dette er med på å

endre hva kirken er og kan være. I avhandlingen tar hun særlig for seg pedagogikken. Hun har erfart at trosopplærings-medarbeidere ikke alltid er seg bevisst hvor ny den religiøse virkeligheten de formidler er for barna.

– Ta eksempelet med påskefortellingen. Barna kan stoppe helt opp ved å tenke på og forholde seg til det grusomme i at en snill mann ble spikret fast gjennom hendene - og døde! Da er det viktig at vi legger til rette for barns reaksjoner på disse bibelfortellingene. Siden vi er vant til fortellingene selv, er det lett å overse alle de religiøse og eksistensielle spørsmålene de reiser hos barna. Vi må være flinkere til å skape rom for undring og samtale, og ikke ha tidsnød når vi forteller bibelfortellinger for barn.

Doktoranden legger vekt på at læring også omfatter de handlingene vi gjør sammen i trosopplæringen. Når barna deltar i sosiale praksiser som påskevandring og gudstjenester er dette læring, og ikke bare noe som omgir den «egentlige» læringen. Så det tradisjonelle læringsbegrepet må utvides til å omfatte deltagelse i og omskaping av praksiser i kirken.

Leserbrev

Hvilken ånd?

Noen kommentarer til intervjuet «– Vi står sammen for fred» i forrige nr. av Kirketorget. Imamen Ahmed ved Bergen moske sier her: «Vi tror på samme gud, og muslimer tror også på Jesus.» Dette er religionsblanding. Muslimenes gud Allah har ingen sønn, å hevde dette er blasfemi for muslimer. I Pakistan er det dødsstraff for blasfemi. Når det gjelder Jesus, regnes han som en av de mindre profetene, langt etter Muhammed.

Senere i intervjuet sier forstanderen i moskeen: «Jeg tar avstand både fra Israels og Hamas voldsbruk» og samtidig ber han om å se konflikten litt med utgangspunkt i nazistenes okkupasjon av Norge. Så fortsetter han: «Nazi-Tyskland ville kalt Gunnar «Kjakan» Sønsteby for terrorist. Jeg skulle ønske at flere nordmenn som selv har opplevd okkupasjon ville se parallellen».

Jeg har selv opplevd den tyske okkupasjonen, og min far ble arrestert og satt på fangeleiren Falstad. Jeg ser ingen parallell. Det er grotesk å sammenligne Hamas og andre palestinske terrororganisasjoner som prioriterer sivile mål (f.eks. kniv- og øksemordene på fire rabbier i en synagoge i Jerusalem nylig) med Sønsteby, som prioriterte militære mål. Dette er et typisk eselspark til Israel, som i sin krigføring er blant de beste i verden til å skåne sivile.

Til slutt vil jeg bare nevne nederste venstre hjørne på forsiden av bladet der denne artikkelen blir omtalt som «Dialog mellom åndsbrødre» over bildet av prost og de tre muslimene. Hvilken ånd?

Steinar Husebye
Ulset

REDAKTØRENS KOMMENTAR:

Takk for ditt innlegg. Jeg vil bare kort kommentere følgende: Er det noe verden trenger i dag, så er det nettopp, muligens noe upresist formulert, «dialog mellom åndsbrødre» (kanskje det heller skulle stått «åndelige søskenbarn, med henvisning til den felles «abrahamittiske» bakgrunn som tre av verdens største religioner har). Ellers er det nok ikke alle som er enig i din påstand om at Israel er «blant de beste i verden til å skåne sivile».

Penger til en mer rettferdig verden

Ønsker du å gjøre en innsats for global rettferdighet, men mangler penger? Da kan du søke Den norske kirkes nord/sør-informasjon om midler.

Menigheter, bispedømmer og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke oppfordres til å søke støtte til nord/sør-informasjonsarbeid.

Skriv en kortfattet søknad om tiltaket det søkes midler til, og send den til janne.dale.hauger@kirken.no.

SØK STØTTE: Få et videre perspektiv, med økonomisk støtte på veien! (Foto: Bente Bjercke/Kirkens Nødhjelp)

Retningslinjer og søknadsskjema finner du på <http://kui.no/index.cfm?id=90007>.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd., kl. 12-14.00
v/Lærerhøgskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

Bunad og stakkastovo as

Ny bunad

Omsem

Allt av tilbehør

Ring for avtale 56191800

Osterøy næringspark, 5281 Valestrandfossen

www.bunadogstakkastovo.no

ASTRI VÅRDAL

statsautorisert revisor, autorisert regnskapsfører
Ytre Arna - tlf 55 53 14 94

- Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
- Regnskapsføring.

astri@vaardal.no - <http://www.vaardal.no>

MATGLEDE I GENERASJONER

Smørbrød, Catering,
Selskapslokaler

lekkerbisknen
Salhusveien 175 • 5107 SALHUS

TLF. 55 53 80 20 • FAX 55 53 80 28
www.lekkerbisknen.no

Rolf's Matbu og Selskapsservice

EIDSVÅG I ÅSANE • 24 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

FØRERKORT KL. B

- Fornøyde kunder
- Trygge sjåførere

Tlf. 92 26 66 33

ERIK
STEPHANSEN
TRAFIKKSKOLE

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri

Lakkeringsverksted

Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

GODKJENT
VERKSTED

JC
JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg

Tlf. 55 53 98 40

www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

LENE BJERRE DESIGN

TREseksten

BIBLER - BØKER - MUSIKK - FILM - KORT - GAVER

Åsane Storsenter 42 (rulletrapp opp fra Sport1)

TLF.: 55 19 82 00

Ull er
omsorg

JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus
Kultursenter på Espeland

Tro i hverdagen

Nesten alene

Jeg møter han på en ferietur til Lanzarote. Han står og røyker mens vi venter på at bussen til hotellet skal begynne å kjøre. Det er bare oss fire. Konemor og jeg. Han og dama hans.

Illustrasjonsfoto: Olav Vikse

OLAV@VIKSE.COM

Alt virket normalt, først. Vel framme drar vi for å spise. Da forteller han at han nylig hadde et anfall de mistenker å være epilepsi. «Livet mitt raste sammen», sier han.

De tar fra han førerkortet til lastebilen. Han må parkere. Det er et sjokk å bli arbeidsløs over natta. Han innser at han ikke kan noe annet enn å kjøre lastebil. At å prøve omskolering er mer enn han tør. Han føler seg sikker på å feile. Motorduren i lastebilen er det vakreste musikkstykket han kjenner. Uten den er livet tomt. Meningsløst.

Vi finner fort tonen oss i mellom. De og vi. Etter Lanzarote kommer vi hjem. Han og hun besøker oss. Men vi kan ikke besøke dem, røper han for meg. Hun mener de bor for smått. At vi bor for stort. Men vi holder kontakten på telefon. Men så blir det sjeldnere. Jeg har så mye på meg. Tankene mine er andre steder. Og han ringer heller ikke.

En dag manner jeg meg opp. Da hører jeg en stemme som lyder knust. Han forteller om det som har skjedd. Hva livet har gjort mot han. Og om hva han har gjort mot seg selv.

Han blir funnet i byparken med 5,8 i promille. Fordi han ble kastet ut fra hjemmet sitt og ikke lenger hadde et sted å bo, tommer han ei heil flaske 60 som et skrik om hjelp, forteller han stille. «Enten dør jeg eller så våkner jeg i ei seng. Å bo på gata orker jeg ikke».

Han sitter og ser ned i sofaen foran meg. Sier han er mislykka. På minussida i samfunnet. Dum

og teit. «Jeg er nesten heilt alene», sier han og ser meg inn i øynene. Som om han ber meg om ikke å forsvinne. Dama har flytta tilbake til eksen. «Nubbebakken er ikke et hjem», sier han. Der han bor nå. «Jeg bare oppbevares. Eller oppbevarer meg selv. Og jeg passer ikke inn mellom dophuer. Har aldri rørt en hodepinetablett en gang. Dette er ikke som hjemme. Så jeg prøver å lage min egen mat, viss pengene strekker til».

«**Jeg blei kasta ut av far min!** Det var det siste jeg kommer til å se av han! Aldri igjen! Han skal aldri få plage meg mer! Aldri!» Jeg hører at han er veldig sint. Han forteller meg om en vond og vanskelig barndom med mye psykisk mishandling. Og bank når han ikke fant broren tidsnok til middag! «Noen menn skulle aldri hatt barn, sa mor til meg i et sjelden fortrolig øyeblikk. **Men hun hadde aldri nok mot til å stå opp mot han**».

Likevel vil han gjerne se mor igjen. Om bare faren kunne skynde seg å daue! Hva han gjør på i alle de lyse timene? Kanskje han sitter med ei flaske øl om han har råd. Så er det TV i oppholdsrommet på huset. Det er nesten aldri noen andre der. Og skulle de komme, så er de som regel blåst. Så er det ei eldre dame som inviterer han som venn en sjelden gang. Da får han god mat.

«**Kan du kjøre meg til apoteket?**» spør han. Han ringer en dag. For han er syk og orker ikke å gå. Jeg sitter i bilen og venter mens han er inne. Så kommer han ut. Problemer igjen. «Alltid problemer med meg». Fikk ikke den medisinen han trengte mest. De ville ikke gi han den. «Jeg gir faen», sier han. «Jeg må ikke bry meg. Jeg beskytter meg mot alle de små skuffelsene».

Han er oppgitt. «Jeg må være symptomfri i fem år», sier han. «Dessuten ødela fyllekula i

parken mye for meg. Nå må jeg beviset at jeg kan styre alkoholen. Men når jeg får lappen tilbake, har sjefen lovet meg å kjøpe en splitter ny Volvo FH 440 med navnet mitt under ruta. Han ringte og ønsket meg godt år. Tok seg god tid».

Han vet at jeg er kristen. Han håper jeg er å stole på. Han hadde mistet nummeret mitt og hadde glemt hva jeg het. Derfor hørte jeg ikke noe fra han. Han blei veldig glad da jeg ringte. Og nå er han hyppig på telefonen. Han er blitt min venn. Han trenger meg. Og jeg trenger han for å minne meg om at livet mitt ikke er selvsagt. Ikke i Norge engang.

Den dagen han får lastebilen tilbake, håper jeg livet hans glir tilbake på sporet igjen. Imens trenger han en som følger han. Den personen blei meg. Det er Jesus som ber meg om det. En av disse små, sier han. «Alt dere gjør mot et av disse minste søsknene mine, det gjør dere mot meg!»

Bibeldagen

Haugland bedehus,
sundag 1. februar kl. 17.00.

Tale ved Ingvar Fløysvik

Barnesamling under talen

Informasjon om og kollekt til
bibelarbeid i Egypt

Arr.: Ytre Arna kyrkje, Ytre Arna
og Haugland bedehus

Velkommen!

Kyrkjevalet
2015

Kandidatar
til nytt sokneråd

Nominasjonskomiteen sitt arbeid med
å finna nye kandidatar til sokneråda er
no i gang.

Er du eller nokon du kjenner
interessert i å stille som kandidat til
sokneråda i Arna eller Ytre Arna
kyrkjelydar? Kontakt kyrkjekontoret:

Arna: Marianne Fanebust tlf:55362271
mail: marianne.fanebust@bergen.
kirken.no

Ytre Arna: Benthe Vevle, tlf:55362273
mail: benthe.vevle@bergen.kirken.no

Frist for kandidatlistar til sokneråds-
valet er 1. mai.

Godt nytt År

«D'er haust. Det ruskar ute med regn og kalde vind. Småfuglen flyg mot rute og ville gjerne inn», syng Arne Garborg. Kalenderen seier vinter, men orda til diktaren skildrar vêret me har hatt mykje av tida både før og etter jul. Det er godt me har gode og varme hus her i Noreg, sjølv om det for somme har røynt både på takplater og anna i dei verste rosene.

AV INGVAR FLØYSVIK

I Ytre Arna byrjar me det nye året med litt nytt. Frå 1. januar tok Marit Bjørsvik til som diakon hjå oss i kvart stilling. Me gleder oss over at det endeleg er tilsett ein diakon i fast stilling. Marianne Hjortland held fram som vikar i 25 prosent stilling, i alle fall fram til sommaren. Trusoppplærar i 30 prosent er òg lyst ut, og er truleg tilsett når du les dette.

Tru mot tradisjonen har me sett i gang ein temaserie i vår òg. Tittelen denne gongen er: «Hos Herren i sorg og glede – utvalde salmar». Me tek føre oss salme 8, 32, 44, 103 og 146. Temaserien er eit samarbeid mellom Haugland indremisjon, Ytre Arna indremisjon og Ytre Arna kyrkjelyd.

Gode tradisjonar og godt samarbeid har eg lært mykje om denne fyrste hausten i Ytre Arna. Me fekk ein fin felleskonsert 14. desember, der både kor og korps deltok. To dagar seinare hadde Arne sangforening sin konsert i kyrkja med mykje vakker og god song. Julaftan fekk me, det òg etter tradisjonen, gleda oss over musikk og tonefylgje frå Arna- og Indre Arna skulemusikk. Så avslutta me juletida med ein tradisjonell julefest der både Ytre Arna sanitetsforening og Arne musikkforening deltok.

Eg vil takka alle som har vore med og halde desse gode tradisjonane i hevd. Om stormen rasar, går det mot vår med lyse dagar, fuglesong og konfirmantar. Og Gud har lova, for alle som vil ha, ein betre og evig vår, der frostnetter aldri skal øyda vaknande liv.

SLEKTERS GANG

Døypte:

ARNA SOKN

ISAK SIMONSEN EIKANGER	09.11.2014
LEON SMITH SIVERTSEN	09.11.2014
ULRIK STEFFENSEN OLSNES	09.11.2014
MARION YNNESDAL	09.11.2014
MARTIN DALE	22.11.2014
MATHILDE ALVHEIM ÅSHEIM	23.11.2014
LINNEA REKNES	23.11.2014
EMILY REKNES	23.11.2014
JULIE SOFIE SKAFTUN BYSHEIM	07.12.2014
DORTHE DJØNNE BAKERVIK	14.12.2014
EVEN RAGNHILDSTVEIT HAUKAAS	14.12.2014
MATHEO ØSETH KJERPESETH	14.12.2014
ISAK OLSNES	14.12.2014
OSKAR ENGEN BRAKSTAD	01.01.2015
NORA BIRKELAND HEITMANN	03.01.2015
MADELEN HAUGLAND-RYSJEDAL	04.01.2015
ERLE SKJOLDAL KOLLTVEIT	04.01.2015

YTRE ARNA SOKN

EMILIE ANDERSEN JOHNSEN	07.12.2014
MARIELL TEIGEN	26.12.2014
NATHALIE FÆREVAAG ELVIK	18.01.2015

Døde:

ARNA SOKN

RANNVEIG KLEIVELAND	14.11.2014
ALF SIGURD TUNESTVEIT	21.11.2014
MILDRED JOHNSEN	25.11.2014
ELMER PETER THORSEN	02.12.2014
ERLING OSLAND	08.12.2014
JOHN M AKSELBERG	12.12.2014
HELGE JOHAN MYRMEL	08.01.2015
MAGNAR SIGVALD FLATÅS	09.01.2015
MARGIT SYNNOVE SOLBERG	09.01.2015
ODDVAR DAGESTAD	08.01.2015
JØRGEN DJØNNE	16.01.2015
KIRSTEN KRISTINE HELLE	13.01.2015

Gravferd:

OLE KLAUS STØLE	23.01.2015
KLARA ULVESETER	23.01.2015
YTRE ARNA SOKN	
KNUT NÆVDAL	05.12.2014
ROALD BERNES	05.12.2014
REIDAR CHRISTENSEN	19.12.2014

Vigde:

ARNA SOKN

MONA RASMUSSEN	
OG ØYVIND BJØRN FOSSØY	23.12.2014
BENEDICTE STEPHANSEN KLEIVELAND	
OG HALVØR MELTING KVALBEIN	03.01.2015
INGVILD MARIE AGA	
OG HELGE ÅDLANDSVIK BERLAND	17.01.2015
YTRE ARNA SOKN	
STINE JOSEFINE HOSØY OG ERIK SAGEDAL	27.12.2014

Gode samliv kan bli bedre!

Hva tidligere kursdeltakere har sagt:

«Dette kurset øker forståelsen og styrker evnen vår til å snakke sammen.»

«Jeg var redd for at jeg måtte utlevere meg, men det måtte jeg ikke.»

«Dette kan par være med på uansett kirketilknytning»

Påmeldingsfrist: Innen 9. feb. 2015 til Margreta Myklebust
e-post: margretastraume@hotmail.com

Spørsmål/henv. kursansvarlig Anne Helene Våge tlf. 922 41 454

Pris: kr. 750 pr. par

Sted: Arna kyrkjelydshus

Arr.: Arna sokneråd i samarbeid med Vågestykket AS
www.vaagestykket.no

Velkommen til kyrkje

08.02.2015

Kristi forklaringsdag Mark 9,2-13

Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste med tårnagentpreg. Jan Kåre Jakobsen. Bønevandring. Nattverd. Takkoffer til Raknestunet.

Ytre Arna kyrkje kl 11:00: Familiegudsteneste. Ingvar Fløysvik. Takkoffer til MAF.

15.02.2015

Fastelavnsundag Job 12,20-33

Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Dåp og nattverd. Jan Kåre. Konfirmantdeltaking. Takkoffer til Barne- og ungdomsarbeidet.

22.02.2015

1. søndag i fastetida Matt 16,21-23

Arna kyrkje kl 11:00: Temagudsteneste: På sporet av Gud. Jan Kåre Jakobsen. Dâp. Takkoffer til Sjømannskirken.

Ytre Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Ingvar Fløysvik. Dâp og nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

01.03.2015

2. søndag i fastetida Luk 7,36-50

Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Ingvar Fløysvik. Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

08.03.2015

3. søndag i fastetida Ef 6,10-18

Arna kyrkje kl 11:00: Sprell Levande-gudsteneste. Jan Kåre Jakobsen. Dâp. Takkoffer til Neshaugane barnehage.

Ytre Arna kyrkje kl 11:00: Temagudsteneste. Ingvar Fløysvik. Dâp og Nattverd. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

15.03.2015

4. søndag i fastetida Job 3,11-16

Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Jan Kåre Jakobsen og Øystein Skauge. Nattverd. Takkoffer til barne- og ungdomsarbeidet.

22.03.2015

Maria bodskapsdag Luk 1,46-55

Arna kyrkje kl 11:00: Temagudsteneste: For godt til å vere sant? Jan Kåre Jakobsen og Audun Stølås. Dâp og Nattverd. Sondagsskule. Takkoffer til Familie og medier.

Ytre Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Ingvar Fløysvik. Dâp og Nattverd. Takkoffer til Kirkens nødhjelp.

29.03.2015

Palmesundag Matt 26,6-13

Arna kyrkje kl 11:00: Gudsteneste. Jan Kåre Jakobsen. Dâp. Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

YTRE ARNA OG ARNA KYRKJELYDAR

Tlf: 55 36 22 70

E-post: arna.menighet@bergen.kirken.no
ytre.arna.menighet@bergen.kirken.no

Postadresse: Arna kyrkjekontor
Pb 64 Indre Arna, 5888 Bergen

Heimeside: www.arnakyrkje.no

Arna kyrkjelyd på Facebook:
www.facebook.com/arnakyrkje

Vil du gje ei gåve til kyrkjelydane?

Kontonummer Arna: 3633.07.10831
Kontonummer Ytre Arna: 3633.30.02625

Besøksadresse: Lakslia 21, (Kyrkjelydshuset)
Indre Arna

Opningstid: Tysdag til fredag 10 – 14
Torsdag 10-13

Kirketorget i Aasegården tar i mot henvendelser ang. dåp, vigsel og gravferd:
Tlf.: 55 59 32 10. (Prostikontoret i Åsane er lagt ned)

Soknerådsleiar Arna: Johanne Drageide

Soknerådsleiar Ytre Arna: Tor Oddvar Holmeffjord

Dei tilsette i kyrkjelydane

Sokneprest Jan Kåre Jakobsen
E-post: jan.jakobsen@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 74
Tlf: 55 24 42 48 - heim

Sokneprest Ingvar Fløysvik
Epost: ingvar.fløysvik@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 75

Kateket Cathrine Snipsøy
E-post: cathrine.snipsoyr@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 72

Adm.leiar i Arna: Marianne W. Fanebust
E-post: marianne.fanebust@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 71

Adm.leiar og medarbeidarkoordinator i Ytre Arna: Bente Vevle
E-post: bente.vevle@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 73

Medarbeidarkoordinator Arna: Møyfrid Opheim
E-post: moyfrid.opheim@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 78

Trusopplærar i Arna Gro Eman
Epost: Gro.eman@bergen.kirken.no

Trusopplærar i Ytre Arna: Marianne V. Hjortland
E-post: marianne.hjortland@bergen.kirken.no/

Diakon Ytre Arna: Marit Bjørsvik
Epost:marit.bjorsvik@bergen.kirken.no

Kantor i Arna: Hallgeir Øgaard
E-post: hallgeir.ogaard@bergen.kirken.no
Tlf: 55 36 22 98

Kantor i Ytre Arna: Bjørn Bergmann
E-post: bjorn.bergmann@bkkfiber.no

Kyrkjelydsblad for Arna

Postboks 64 Indre Arna, 5888 Bergen

Utgjevar: Sokneråda i Arna

Redaktøransvar: Magne Fonn Hafskor
mobil: 92294877 / epost: eyecu@online.no

Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø
Mobil: 995 50 787 / epost: thh@bkkfiber.no

Lokal redaksjonsnemnd: Tor Oddvar Holmeffjord,
Hallgeir Øgaard, Harald Haugsvær og Olav Vikse

Blad nr. 2 -2015 kjem ut torsdag 19. mars.
Frist for levering av stoff er: fredag 27. februar.
Redaksjonen avsluttast fredag 6. mars.
Redaksjon kyrkjelydsblad Arna: tholmeffj@broadpark.no

Vakthavande prest etter kl 17.00 og på
Søn- og helgedagar: Tlf. 954 79 157

Aksjon bestemor og bestefar

Arna kyrkjelyd har kontakt (ikkje minst gjen-
nem Sakkeus open barnehage) med mange
småbarnsforeldre. Ikkje alle har eit naturleg
nettverk av foreldre/besteforeldre i området,
etter som dei er innflyttarar.

I kyrkjelyden finst det samtidig mange i
«besteforeldrealderen». Blant desse trur vi
at dei også finst som kan både ha lyst og
kapasitet til å vera «reserve-besteforeldre».
Arna kyrkjelyd, ved Hjardebanken, ønskjer å
kopla småbarnsfamiliar og «besteforeldre».

Vi tenkjer oss eit gjensidig forhold, som kan
likna på eit «vanleg» barnebarn-beste-
foreldre-forhold: At ein kan besøka kvar-
andre og hjelpa kvarandre, kanskje også som
barnevakt, om det skulle vera nødvendig.

Både småbarnsforeldre og besteforeldre
kan ta kontakt med Hjardebanken ved
Kjartan Hollekke, tlf. 45663378/ epost:
hjardebanken.arna@gmail.com.

Trua i kvardag og fest

*Temagudstener i Arna kyrkje
våren 2015*

- **25. januar:** Lovsong i kvardag og fest. Gudsteneste med lovsong som også tåler kvardagen
- **22. februar:** På sporet av Gud. Kor har Gud vore i vår historie - og i mitt liv?
- **22. mars:** For godt til å vere sant? Når livet gir oss grunn til å tvila.
- **19. april:** Kyrkja vår. Arna kyrkje i dag og i morgon. Opning av 150-års-jubileet.

Det vil bli utarbeidd samtaleopplegg til dei ulike tema.

Hos Herren i sorg og glede

Temaserie i Ytre Arna våren 2015

Onsdag 11. februar kl.19 Tema i Ytre Arna bedehus. Tale: Audun Hjellvik
Salme 32 Du tok bort mi syndeskuld

Sundag 8.mars kl.11 Tema i Ytre Arna kyrkje. Tale: Ingvar Fløysvik
Salme 44 Du har selt ditt folk

Onsdag 15.april kl.19 Tema i Ytre Arna bedehus. Tale: Reidun Skurtveit
Salme 103 Velsign Herren, mi skjel

Onsdag 27. mai kl.19 Tema i Haugland bedehus. Tale: Audun Hjellvik
Salme 146 Herren vernar innflyttarar

RETURADRESSE:

Kyrkjelydsblad for Arna
Postboks 64 Indre Arna
5888 Bergen

Bli med i prosjektkor

Høsten 2015 lager vi i stand et prosjektkor for alle i Arna som vil være med. Verket som skal være hovedfokus er «Messe solenne» av den franske komponisten Louis Vierne.

Louis Vierne er en av de tre mest sentrale komponister i fransk kirkemusikkhistorie etter 1800. Sammen med sine lærere Alexandre Guilmant og Charles-Marie Widor skapte han det som for organister er kjent som den «franske orgelskole». Komponisten er for de fleste relativt, om ikke totalt, ukjent. Han hadde en stor karriere, og var blant annet hovedorganist i den store Notre Dame-katedralen i Paris (bildet) i 37 år, fra han var 30 år og til han døde av slag på orgelkrakken mens han spilte orgelkonsert.

Vierne var veldig svaksynt fra fødselen av, og etter hvert ble han også helt blind. Han var derfor avhengig av assistenter og andre hjelpemidler for å få skrevet ned musikken sin.

«Messe solenne» ble skrevet da Vierne var assistent for Widor i den andre store kirken i Paris, St. Suplice. Som navnet antyder, så er dette en komposisjon som brukes i gudstjenesten, eller messen om man vil. Satsene i verket er de fem såkalte «ordinarie-leddene», det vil si de faste leddene Kyrie, Gloria, Sanctus, Benedictus og Agnus Dei som stort sett er de samme på alle gudstjenester. Noen av kyrkjebladets lesere vil nok dra kjensel på disse begrepene.

Viernes messe er skrevet for to orgler og stort kor, og er en av de sterkeste og vakreste messer som er skrevet for orgel og kor. Prosjektkoret høsten 2015 vil øve inn dette verket under ledelse av kantor i Arna. Det hele avsluttes med konsert i Arna kyrkje 29. november 2015. På Arna kirke sine websider vil det stå mer informasjon om prosjektkoret og for dem som ønsker det, vil det også stå mer informasjon om komponisten og verket. På sidene finner du også et påmeldingskjema dersom du ønsker å være med!

Arna kyrkje 150 år

Mange ønsker å bidra til jubileet med å helse Arna kyrkje med 150 år.

Dette vil vi gi mulighet til.

Navnet på giver blir trykket i jubileumboken under helsingar.

Gjevar mottok jubileumboka i april.

Pris pr. person kr. 1000.-

Pris pr. bedrift, lag, forening kr. 3000.-

Frist for helsingar er 20. februar 2015

Navn som skal registrerast sendes enten på epost til

arna.menighet@bergen.kirken.no

eller i brev til

Arna Sokn, Pb. 64 Arna, 5888 Bergen.

Innbetaling til konto. 3633.07.10831

Løven Lenny

Løven Lenny danser utenfor Arna kyrkje. «Kan du snakke løven?» spør jeg forsiktig. «Bare veldig stille», svarer løven Lenny. Det er så vidt jeg hører hva han sier.

TEKST OG FOTO: OLAV VIKSE

– Hvorfor må du snakke så lavt?

– Fordi jeg er veldig sjenert!

– Men noen ganger brøler du ganske høyt?

– Det er når jeg blir veldig glad.

– Når blir du så glad da?

– Det er når det kommer mange barn og leker med meg på søndagsskolen, svarer løven.

– Hva gjør en løve i kirka?

– Passer på at barna har det bra vel.

– Hvor ofte kommer du til kirka?

– Hva heter det? Heter det måned? Jeg tror det er gang i måneden.

Løven Lenny er ikke flink med kalender akkurat.
– Kan alle bli med deg på søndagsskolen? Voksne også?

– Ja, alle som har lyst å høre spennende fortellinger kan bli med. Noen ganger ser vi film. Og vi danser og leker og spiser kjeks. Helt til det de voksne er ferdige i kirka. Så går vi hjem. Kan du forresten skrive at vi trenger flere løver? For det er veldig slitsomt å være løve hele tiden. Kanskje du kan hjelpe meg bare en søndag?